

Szkoła Podstawowa nr 71

we Wrocławiu

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

PRZEDMIOT:	FIZYKA
NAUCZYCIELE:	ANNA SERWIK-MRÓZ
TYTUŁ PROGRAMU NAUCZANIA	ŚWIAT FIZYKI PROGRAM NAUCZANIA FIZYKI W KLASACH 7-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ
PODRĘCZNIK	Świat fizyki
KLASY:	8

Spis treści :

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych Str. 3
2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych Str. 15
3. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej Str. 16

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

7. Przemiany energii w zjawiskach cieplnych

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
7.1. Energia wewnętrzna i jej zmiany przez wykonanie pracy	☐ podaje przykłady, w których na skutek wykonania pracy wzrosła energia wewnętrzna ciała	☐ wymienia składniki energii wewnętrznej ☐ opisuje związek średniej energii kinetycznej cząsteczek z temperaturą	☐ wyjaśnia, dlaczego podczas ruchu z tarcie nie jest spełniona zasada zachowania energii mechanicznej ☐ wyjaśnia, dlaczego przyrost temperatury ciała świadczy o wzroście jego energii wewnętrznej	☐ podaje i objaśnia związek $E_w \text{ śr} \sim T$
7.2. Ciepły przepływ energii. Rola izolacji cieplnej	☐ podaje przykłady przewodników i izolatorów ciepła oraz ich zastosowania	☐ opisuje przepływ ciepła (energii) od ciała o wyższej temperaturze do ciała o niższej temperaturze, następujący przy zetknięciu tych ciał ☐ opisuje rolę izolacji cieplnej w życiu codziennym	☐ wykorzystując model budowy materii, objaśnia zjawisko przewodzenia ciepła ☐ wymienia sposoby zmiany energii wewnętrznej ciała	☐ formułuje pierwszą zasadę termodynamiki
7.3. Zjawisko konwekcji	☐ objaśnia zjawisko konwekcji na przykładzie	☐ podaje przykłady występowania konwekcji w przyrodzie	☐ wyjaśnia zjawisko konwekcji ☐ opisuje znaczenie konwekcji w prawidłowym oczyszczaniu powietrza w mieszkaniach	☐ uzasadnia, dlaczego w cieczach i gazach przepływ energii odbywa się głównie przez konwekcję
7.4. Ciepło właściwe	☐ odczytuje z tabeli wartości ciepła właściwego ☐ analizuje znaczenie dla przyrody, dużej wartości ciepła właściwego wody	☐ opisuje proporcjonalność ilości dostarczonego ciepła do masy ogrzewanego ciała i przyrostu jego temperatury ☐ oblicza ciepło właściwe na podstawie wzoru $c_w = \frac{Q}{m\Delta T}$	☐ na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$, $Q \sim \Delta T$ definiuje ciepło właściwe substancji ☐ oblicza każdą wielkość ze wzoru $Q = c_w m \Delta T$ ☐ wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła właściwego ☐ sporządza bilans cieplny dla wody i oblicza szukaną wielkość	☐ opisuje zasadę działania wymiennika ciepła i chłodnicy ☐ opisuje zależność szybkości przekazywania ciepła od różnicy temperatur stykających się ciał
7.5. Przemiany energii podczas topnienia. Wyznaczanie ciepła topnienia lodu	☐ odczytuje z tabeli temperaturę topnienia i ciepło topnienia	☐ opisuje zjawisko topnienia (stałość temperatury, zmiany energii wewnętrznej topniejących ciał)	☐ na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$ definiuje ciepło topnienia substancji	☐ objaśnia, dlaczego podczas topnienia i krzepnięcia temperatura pozostaje stała, mimo zmiany energii wewnętrznej

podaje przykład znaczenia w przyrodzie dużej wartości ciepła

topnienia lodu

opisuje proporcjonalność ilości

dostarczanego ciepła w temperaturze topnienia do masy ciała, które chcemy stopić

oblicza każdą wielkość ze wzoru

$$Q = mct$$

wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła

topnienia

doświadczalnie wyznacza ciepło

topnienia lodu

Przemiany energii
podczas parowania
i skraplania

- opisuje zależność szybkości parowania od temperatury
- odczytuje z tabeli temperaturę wrzenia i ciepło parowania

- analizuje (energetycznie) zjawisko parowania i wrzenia
- opisuje proporcjonalność ilości dostarczanego ciepła do masy cieczy zamienianej w parę
- podaje przykłady znaczenia w przyrodzie dużej wartości ciepła parowania wody

- opisuje zależność temperatury wrzenia od zewnętrznego ciśnienia
- na podstawie proporcjonalności $Q \sim m$ definiuje ciepło parowania
- oblicza każdą wielkość ze wzoru $Q = mc_p$
- wyjaśnia sens fizyczny pojęcia ciepła parowania

- opisuje zasadę działania chłodziarki
- opisuje zasadę działania silnika spalinowego czterosuwowego

8. Drgania i fale sprężyste

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
8.1. Ruch drgający	☐ wskazuje w otoczeniu przykłady ciał wykonujących ruch drgający ☐ objaśnia, co to są drgania gasnące ☐ podaje znaczenie pojęć: położenie równowagi, wychylenie, amplituda, okres, częstotliwość dla ruchu wahadła i ciężarka na sprężynie	☐ opisuje przemiany energii w ruchu drgającym	☐ odczytuje amplitudę i okres z wykresu $x(t)$ dla drgającego ciała	☐ opisuje przykłady drgań tłumionych i wymuszonych
8.2. Wahadło. Wyznaczanie okresu i częstotliwości drgań		☐ doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość drgań wahadła i ciężarka na sprężynie (9.12)	☐ opisuje zjawisko izochronizmu wahadła	☐ wykorzystuje drugą zasadę dynamiki do opisu ruchu wahadła
8.3. Fale sprężyste	☐ demonstruje falę poprzeczną i podłużną ☐ podaje różnice między tymi falami	☐ demonstrując falę, posługuje się pojęciami długości fali, szybkości rozchodzenia się fali, kierunku rozchodzenia się fali ☐ wykazuje w doświadczeniu, że fala niesie energię i może wykonać pracę	☐ opisuje mechanizm przekazywania drgań jednego punktu ośrodka do drugiego w przypadku fali na napiętej linie i sprężynie ☐ stosuje wzory $l = vT$ oraz $l = v/f$ do obliczeń	☐ uzasadnia, dlaczego fale podłużne mogą się rozchodzić w ciałach stałych, cieczech i gazach, a fale poprzeczne tylko w ciałach stałych
8.4. Dźwięki i wielkości, które je opisują. Badanie związku częstotliwości drgań z wysokością dźwięku. Ultradźwięki i infradźwięki	☐ wytwarza dźwięki o małej i dużej częstotliwości ☐ wymienia, od jakich wielkości fizycznych zależy wysokość i głośność dźwięku ☐ wyjaśnia, jak zmienia się powietrze, gdy rozchodzi się w nim fala akustyczna	☐ opisuje mechanizm wytwarzania dźwięku w instrumentach muzycznych ☐ podaje rząd wielkości szybkości fali dźwiękowej w powietrzu ☐ wyjaśnia, co nazywamy ultradźwiękami i infradźwiękami	☐ opisuje doświadczenie badanie związku częstotliwości drgań źródła z wysokością dźwięku ☐ podaje cechy fali dźwiękowej (częstotliwość 16 Hz–20000 Hz, fala podłużna, szybkość w powietrzu) ☐ opisuje występowanie w przyrodzie i zastosowania infradźwięków i ultradźwięków (np. w medycynie)	☐ rysuje wykres obrazujący drgania cząstek ośrodka, w którym rozchodzą się dźwięki wysokie i niskie, głośne i ciche

9. O elektryczności statycznej

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
9.1. Elektryzowanie przez tarcie i zetknięcie z ciałem naelektryzowanym	☐ opisuje budowę atomu i jego składniki ☐ elektryzuje ciało przez potarcie i zetknięcie z ciałem naelektryzowanym (9.6)	☐ wskazuje w otoczeniu zjawiska elektryzowania przez tarcie ☐ objaśnia elektryzowanie przez dotyk	☐ określa jednostkę ładunku (1 C) jako wielokrotność ładunku elementarnego ☐ wyjaśnia elektryzowanie przez tarcie (analizuje przepływ elektronów)	
9.2. Siły wzajemnego oddziaływania ciał naelektryzowanych	☐ bada doświadczalnie oddziaływanie między ciałami naelektryzowanymi przez tarcie i formułuje wnioski	☐ bada doświadczalnie oddziaływania między ciałami naelektryzowanymi przez zetknięcie i formułuje wnioski	☐ podaje jakościowo, od czego zależy wartość siły wzajemnego oddziaływania ciał naelektryzowanych	☐ podaje i objaśnia prawo Coulomba ☐ rysuje wektory sił wzajemnego oddziaływania dwóch kulek naelektryzowanych różnoimiennie lub jednoimiennie
9.3. Przewodniki i izolatory	☐ podaje przykłady przewodników i izolatorów	☐ opisuje budowę przewodników i izolatorów (rolę elektronów swobodnych) ☐ objaśnia pojęcie „jon”	☐ opisuje budowę krystaliczną soli kuchennej ☐ wyjaśnia, jak rozmieszczony jest, uzyskany na skutek naelektryzowania, ładunek w przewodniku, a jak w izolatorze	☐ potrafi doświadczalnie wykryć, czy ciało jest przewodnikiem czy izolatorem
9.4. Zjawisko indukcji elektrostatycznej. Zasada zachowania ładunku	☐ objaśnia budowę i zasadę działania elektroskopu ☐ analizuje przepływ ładunków podczas elektryzowania przez dotyk, stosując zasadę zachowania ładunku	☐ opisuje mechanizm zubożniania ciał naelektryzowanych (metali i dielektryków) ☐ wyjaśnia uziemianie ciał	☐ demonstruje elektryzowanie przez indukcję ☐ wyjaśnia elektryzowanie przez indukcję	☐ wyjaśnia mechanizm wyładowań atmosferycznych ☐ objaśnia, kiedy obserwujemy polaryzację izolatora
9.5. Pole elektrostatyczne			☐ opisuje oddziaływanie ciał naelektryzowanych na odległość, posługując się pojęciem pola elektrostatycznego	☐ opisuje siły działające na ładunek umieszczony w centralnym i jednorodnym polu elektrostatycznym ☐ uzasadnia, że pole elektrostatyczne posiada energię
9.6. Napięcie elektryczne				☐ Wyprowadza wzór na napięcie między dwoma punktami pola elektrycznego ☐ rozwiązuje złożone zadania ilościowe

10. Prąd elektryczny

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
10.1. Prąd elektryczny w metalach. Napięcie elektryczne	☐ podaje jednostkę napięcia (1 V) ☐ wskazuje woltomierz, jako przyrząd do pomiaru napięcia	☐ opisuje przepływ prądu w przewodnikach, jako ruch elektronów swobodnych ☐ posługuje się intuicyjnie pojęciem napięcia elektrycznego ☐ wymienia i opisuje skutki przepływu prądu w przewodnikach	☐ za pomocą modelu wyjaśnia pojęcie i rolę napięcia elektrycznego ☐ zapisuje wzór definicyjny napięcia elektrycznego ☐ wykonuje obliczenia, stosując definicję napięcia	
10.2. Źródła prądu. Obwód elektryczny	☐ wymienia źródła napięcia: ogniwo, akumulator, prądnica ☐ buduje najprostszy obwód składający się z ogniwa, żarówki (lub opornika) i wyłącznika	☐ rysuje schemat najprostszego obwodu, posługując się symbolami elementów wchodzących w jego skład	☐ wskazuje kierunek przepływu elektronów w obwodzie i umowny kierunek prądu ☐ mierzy napięcie na żarówce (oporniku)	
10.3. Natężenie prądu	☐ podaje jednostkę natężenia prądu (1 A) ☐ buduje najprostszy obwód prądu i mierzy natężenie prądu w tym obwodzie	☐ oblicza natężenie prądu ze wzoru $I = \frac{q}{t}$	☐ objaśnia proporcjonalność $q \sim t$ ☐ oblicza każdą wielkość ze wzoru $I = \frac{q}{t}$ ☐ przelicza jednostki ładunku (1 C, 1 Ah, 1 As)	☐ wykorzystuje w problemach jakościowych związanych z przepływem prądu zasadę zachowania ładunku
10.4. Prawo Ohma. Wyznaczanie oporu elektrycznego przewodnika	☐ podaje jego jednostkę (1 W) ☐ buduje prosty obwód (jeden odbiornik) według schematu ☐ mierzy napięcie i natężenie prądu na odbiorniku ☐ podaje prawo Ohma	☐ oblicza opór przewodnika na podstawie wzoru $R = \frac{U}{I}$ ☐ oblicza opór, korzystając z wykresu $I(U)$	☐ wykazuje doświadczalnie proporcjonalność $I \sim U$ i definiuje opór elektryczny przewodnika (9.8) ☐ oblicza wszystkie wielkości ze wzoru $R = \frac{U}{I}$	☐ uwzględnia niepewności pomiaru na wykresie zależności $I(U)$

			☐ sporządza wykresy I(U) oraz odczytuje wielkości fizyczne na podstawie wykresów	
10.5. Obwody elektryczne i ich schematy	☐ mierzy natężenie prądu w różnych miejscach obwodu, w którym odbiorniki są połączone szeregowo lub równolegle ☐ mierzy napięcie na odbiornikach wchodzących w skład obwodu, gdy odbiorniki są połączone szeregowo lub równolegle ☐ wykazuje doświadczalnie, że odbiorniki połączone szeregowo mogą pracować tylko równocześnie, a połączone równolegle mogą pracować niezależnie od pozostałych	☐ rysuje schematy obwodów elektrycznych, w skład których wchodzi kilka odbiorników ☐ buduje obwód elektryczny zawierający kilka odbiorników według podanego schematu (9.7)	☐ objaśnia, dlaczego odbiorniki połączone szeregowo mogą pracować tylko równocześnie, a połączone równolegle mogą pracować niezależnie od pozostałych ☐ wyjaśnia, dlaczego urządzenia elektryczne są włączane do sieci równolegle	☐ oblicza opór zastępczy w połączeniu szeregowym i równoległym odbiorników ☐ objaśnia rolę bezpiecznika w instalacji elektrycznej ☐ wyjaśnia przyczyny zwarcie w obwodzie elektrycznym ☐ wyjaśnia przyczyny porażen prądem elektrycznym ☐ oblicza niepewności przy pomiarach miernikiem cyfrowym
10.6. Praca i moc prądu elektrycznego	☐ odczytuje i objaśnia dane z tabliczki znamionowej odbiornika ☐ odczytuje zużytą energię elektryczną na liczniku ☐ podaje przykłady pracy wykonanej przez prąd elektryczny ☐ podaje jednostki pracy prądu 1 J, 1 kWh ☐ podaje jednostkę mocy 1 W, 1 kW ☐ podaje rodzaj energii, w jaki zmienia się energia elektryczna w doświadczeniu, w którym wyznaczamy ciepło właściwe wody	☐ oblicza pracę prądu elektrycznego ze wzoru $W = UIt$ ☐ oblicza moc prądu ze wzoru $P = UI$ ☐ przelicza jednostki pracy oraz mocy prądu ☐ opisuje doświadczalne wyznaczanie mocy żarówki ☐ objaśnia sposób, w jaki wyznacza się ciepło właściwe wody za pomocą czajnika elektrycznego	☐ oblicza każdą z wielkości występujących we wzorach $W = UIt$ $W = \frac{U^2 R t}{R}$ $W = I^2 R t$ ☐ opisuje przemiany energii elektrycznej w grzałce, silniku odkurzacza, żarówce ☐ objaśnia sposób dochodzenia do wzoru $c_w = \frac{Pt}{m\Delta T}$ ☐ wykonuje obliczenia	☐ rozwiązuje problemy związane z przemianami energii w odbiornikach energii elektrycznej ☐ podaje definicję sprawności urządzeń elektrycznych ☐ podaje przykłady możliwości oszczędzania energii elektrycznej

	za pomocą czajnika elektrycznego		☐ zaokrągla wynik do trzech cyfr znaczących	
--	----------------------------------	--	--	--

11. Zjawiska magnetyczne. Fale elektromagnetyczne

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
11.1. Właściwości magnesów trwałych	☐ podaje nazwy biegunów magnetycznych i opisuje oddziaływania między nimi ☐ opisuje sposób posługiwania się kompasem	☐ opisuje zachowanie igły magnetycznej w pobliżu magnesu ☐ wyjaśnia zasadę działania kompasu	☐ opisuje oddziaływanie magnesu na żelazo i podaje przykłady wykorzystania tego oddziaływania ☐ do opisu oddziaływania używa pojęcia pola magnetycznego	☐ za pomocą linii przedstawia pole magnetyczne magnesu i Ziemi ☐ podaje przykłady zjawisk związanych z magnetyzmem ziemskim
11.2. Przewodnik z prądem jako źródło pola magnetycznego	☐ demonstruje działanie prądu w przewodniku na igłę magnetyczną umieszczoną w pobliżu, w tym: zmiany kierunku wychylenia igły przy zmianie kierunku prądu oraz zależność wychylenia igły od pierwotnego jej ułożenia względem przewodnika (9.10) ☐ opisuje działanie elektromagnesu na znajdujące się w pobliżu przedmioty żelazne i magnesy	☐ stosuje regułę prawej dłoni w celu określenia położenia biegunów magnetycznych dla zwojnicy, przez którą płynie prąd elektryczny ☐ opisuje budowę elektromagnesu	☐ opisuje pole magnetyczne zwojnicy ☐ opisuje rolę rdzenia w elektromagnesie ☐ wyjaśnia zastosowania elektromagnesu (np. dzwonek elektryczny)	☐ opisuje właściwości magnetyczne substancji ☐ wyjaśnia, dlaczego nie można uzyskać pojedynczego bieguna magnetycznego
11.3. Zasada działania silnika zasilanego prądem stałym	☐ objaśnia, jakie przemiany energii zachodzą w silniku elektrycznym ☐ podaje przykłady urządzeń z silnikiem	☐ na podstawie oddziaływania elektromagnesu z magnesem wyjaśnia zasadę działania silnika na prąd stały	☐ podaje informacje o prądzie zmiennym w sieci elektrycznej	☐ buduje model i demonstruje działanie silnika na prąd stały
11.4. Zjawisko indukcji elektromagnetycznej				☐ wyjaśnia zjawisko indukcji elektromagnetycznej ☐ wskazuje znaczenie odkrycia tego zjawiska dla rozwoju cywilizacji

<p>11.5. Fale elektromagnetyczne</p>	<p>☐ wskazuje najprostsze przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych</p>	<p>☐ nazywa rodzaje fal elektromagnetycznych (radiowe, mikrofale, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie)</p> <p>☐ podaje inne przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych</p>	<p>☐ omawia widmo fal elektromagnetycznych</p> <p>☐ podaje niektóre ich właściwości (rozchodzenie się w próżni, szybkość $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$, różne długości fal)</p> <p style="text-align: center;">/</p>	<p>☐ opisuje fale elektromagnetyczne jako przenikanie się wzajemne pola magnetycznego i elektrycznego</p>
--------------------------------------	--	---	---	--

12. Optyka

Temat według programu	Wymagania konieczne (dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzone (dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (b. dobra i celująca) Uczeń:
12.1. Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła	☐ podaje przykłady źródeł światła	☐ opisuje sposób wykazania, że światło rozchodzi się po liniach prostych	☐ wyjaśnia powstawanie obszarów cienia i półcienia za pomocą prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym	☐ objaśnia zjawiska zaćmienia Słońca i Księżyca
12.2. Odbicie światła.	☐ wskazuje kąt padania i odbicia od powierzchni gładkiej ☐ podaje prawo odbicia	☐ opisuje zjawisko rozproszenia światła na powierzchniach chropowatych		
12.3. Obrazy w zwierciadłach płaskich	☐ wytwarza obraz w zwierciadle płaskim	☐ podaje cechy obrazu powstającego w zwierciadle płaskim	☐ rysuje konstrukcyjnie obraz punktu lub odcinka w zwierciadle płaskim	☐ rysuje konstrukcyjnie obraz dowolnej figury w zwierciadle płaskim
12.4. Obrazy w zwierciadłach kulistych	☐ szkicuje zwierciadło kuliste wklęsłe ☐ wytwarza obraz w zwierciadle kulistym wklęsłym ☐ wskazuje praktyczne zastosowania zwierciadeł kulistych wklęsłych	☐ opisuje oś optyczną, główną, ognisko, ogniskową i promień krzywizny zwierciadła ☐ wykreśla bieg wiązki promieni równoległych do osi optycznej po jej odbiciu od zwierciadła ☐ wymienia cechy obrazów otrzymywanych w zwierciadle kulistym	☐ rysuje konstrukcyjnie obrazy w zwierciadle wklęsłym	☐ objaśnia i rysuje konstrukcyjnie ognisko pozorne zwierciadła wypukłego
12.5. Zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków	☐ podaje przykłady występowania zjawiska załamania światła	☐ doświadczalnie bada zjawisko załamania światła i opisuje doświadczenie ☐ szkicuje przejście światła przez granicę dwóch ośrodków i oznacza kąt padania i kąt załamania	☐ wyjaśnia pojęcie gęstości optycznej (im większa szybkość rozchodzenia się światła w ośrodku tym rzadszy ośrodek)	☐ opisuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia ☐ wyjaśnia budowę światłowodów ☐ opisuje ich wykorzystanie w medycynie i do przesyłania informacji
12.6. Przejście światła przez pryzmat. Barwy	☐ rozpoznaje tęczę jako efekt rozszczepienia światła słonecznego ☐ wyjaśnia rozszczepienie światła	☐ opisuje światło białe, jako mieszaninę barw ☐ wyjaśnia pojęcie światła	☐ wyjaśnia, na czym polega widzenie barwne	☐ wyjaśnia działanie filtrów optycznych

	w pryzmacie posługując się pojęciem „światło białe”	jednobarwnego (monochromatycznego) i prezentuje je za pomocą wskaźnika laserowego		
12.7. Soczewki skupiające i rozpraszające	☐ posługuje się pojęciem ogniska, ogniskowej i osi głównej optycznej	☐ opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą i rozpraszającą	☐ doświadczalnie znajduje ognisko i mierzy ogniskową soczewki skupiającej	☐ oblicza zdolność skupiającą soczewki ze wzoru $Z = \frac{1}{f}$ i wyraża ją w dioptriach
12.8. Otrzymywanie obrazów za pomocą soczewek. Wady wzroku. Krótkowzroczność i dalekowzroczność	☐ wytwarza za pomocą soczewki skupiającej ostry obraz przedmiotu na ekranie ☐ podaje rodzaje soczewek (skupiająca, rozpraszająca) do korygowania każdej z wad wzroku	☐ rysuje konstrukcje obrazów wytworzonych przez soczewki skupiające ☐ rozróżnia obrazy rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone, powiększone, pomniejszone ☐ wyjaśnia, na czym polegają wady wzroku: krótkowzroczności i dalekowzroczności	☐ opisuje zasadę działania prostych przyrządów optycznych (lupa, oko) ☐ rysuje konstrukcje obrazów wytworzonych przez soczewki rozpraszające	☐ wyjaśnia zasadę działania innych przyrządów optycznych np. aparatu fotograficznego) ☐ podaje znak zdolności skupiającej soczewek korygujących krótkowzroczność i dalekowzroczność
12.9. Porównanie rozchodzenia się fal mechanicznych i elektromagnetycznych. Maksymalna szybkość przekazywania informacji	☐ wymienia ośrodki, w których rozchodzi się każdy z tych rodzajów fal	☐ porównuje szybkość rozchodzenia się obu rodzajów fal ☐ wyjaśnia transport energii przez fale sprężyste i elektromagnetyczne	☐ porównuje wielkości fizyczne opisujące te fale i ich związki dla obu rodzajów fal	☐ opisuje mechanizm rozchodzenia się obu rodzajów fal ☐ wymienia sposoby przekazywania informacji i wskazuje rolę fal elektromagnetycznych

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z FIZYKI

Oceny kategorii A stanowiące zasadniczą część oceny klasyfikacyjnej:

Sprawdziany(AS) (oceny : 1- 6) – sprawdziany wiadomości z omówionego działu, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (wpis w DE). Wyniki prac nauczyciel przedstawia w terminie dwóch tygodni , po przekroczeniu tego terminu nie można wpisać ocen ndst.

Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę ndst w ciągu 2 tygodni od oddania prac w terminie wspólnie ustalonym. Pozostałe oceny można poprawić w wyżej wymienionym terminie – ocena poprawiona znajdzie się w dzienniku obok poprawianej. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu, otrzymuje „0” i ma obowiązek napisać go w ciągu 2 tygodni od oddania prac – gdy tego nie zrobi, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiedzę w dowolnym terminie. Przy przeliczaniu punktów na oceny stosuje się następującą skalę:

0% - 34% niedostateczna

35% - 49% dopuszczająca

50% - 69% dostateczna

70% - 89% dobra

90% - 95% bardzo dobra

96% - 100% celująca

Kartkówki (AK) (oceny : 1 – 5) – krótka forma sprawdzenia wiedzy z trzech ostatnich tematów lub z bieżącej lekcji na jej zakończenie – nie muszą być zapowiadane. Z kartkówek nie można poprawiać żadnych ocen.

Odpowiedzi ustne (AO) (oceny: 1 – 6) – nie poprawia się tych ocen.

Doświadczenia ze sprawozdaniem (AI)-oceny 1-6

Oceny kategorii B:

Zadania domowe (BZD) oceny: 1 – 6

Konkursy przedmiotowe (BK) – za otrzymanie wyróżnienia w konkursie uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą.

Aktywność na lekcji (BA)(oceny 1 – 5, plusy/minusy: pięć plusów daje 5, pięć minusy 1). Plusy i minusy nie redukują się wzajemnie.

Zadania dodatkowe(BZ) – praca dodatkowa dla chętnych, rozwiązywanie trudniejszych zadań, referaty, przygotowywanie pokazów, fragmentów lekcji.

Przygotowanie do lekcji (BP)– obejmuje: zeszyt lub inne pomoce potrzebne na lekcję (wcześniej zapowiedziane), Można zgłosić 2 tzw. nieprzygotowania w każdym semestrze: brak zadania domowego, nieprzygotowanie z wiedzy, brak zeszytu, materiałów do pracy

Praca długoterminowa (BI) (oceny: 1 – 6) – praca na zadany temat np. pisemna lub manualna, na przygotowanie. Za nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie (wpis w dzienniku elektronicznym) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, ocena z pracy oddanej po terminie znajdzie się obok oceny poprawianej.

Praca w grupach (BI)– wykonywanie zadań w grupie w klasie lub w domu

Uwaga: Aby wystawić ocenę semestralną lub roczną, uczeń musi mieć co najmniej 3 oceny z wiedzy.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

Podniesienie rocznej oceny klasyfikacyjnej umożliwia sprawdzian weryfikujący (WZO Statut Szkoły Podstawowej nr 71)